

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія музики і хореографії

З А Т В Е Р Д Ж У Ю

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС

для студентів

спеціальності

014.13 Середня освіта

освітньо-професійної програми

Музичне мистецтво

освітньо-професійного ступеня

фаховий молодший бакалавр

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Код ЄДРПОУ 45307965	
Програма № <u>1557/24</u>	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
	(прізвище, ініціали)
« <u>24</u> »	20 <u>24</u> р.

Київ-2024

Розробник:

Шпирка Олександр Дмитрович, викладач циклової комісії музики і хореографії Фахового коледжу «Універсум» Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Шпирка Олександр Дмитрович, викладач циклової комісії музики і хореографії Фахового коледжу «Універсум» Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії музики і хореографії

Протокол від «30» серпня 2023 р. № 1

Голова циклової комісії Романова Тетяна РОМАНОВА

Робочу програму перевірено

« » 2023 р.

Заступник директора

з навчально-методичної роботи

Головчанська

Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи

ОК

Оксана КАЛАШНИК

Пролонговано:

на 2024/2025 н.р. Романова (Романова), «28» серпня 2024 р., протокол № 8

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « » _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « » _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « » _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни:

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладення, навчання і оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів (годин)	2 /60	
Курс	4	
Семестр	7	8
Кількість змістовних модулів з розподілом:	1	1
Обсяг кредитів	1	1
Обсяг годин, в тому числі:	30	30
Аудиторні	18	18
Модульний контроль	2	2
Семестровий контроль	8	8
Самостійна робота	2	2
Форма семестрового контролю	—	екзамен

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу: набуття ґрунтовних комплексних знань та формування стійких базових умінь і навичок колективного музикування, вміння застосовувати їх у освітньому процесі; формування та розвиток у майбутніх фахівців в галузі музичного мистецтва навичок оркестрової гри.

Основні завдання курсу:

- залучення студентів до колективного музикування під керівництвом диригента;
- ознайомлення з історією створення, будовою, способами звуковидобування, технікою гри, тембральними можливостями, виконавськими функціями та різновидами інструментів, що входять до складу оркестру;
- ознайомлення студентів зі специфікою оркестрового музикування;
- формування навичок гри під керівництвом диригента та читання з листа оркестрових партій;
- засвоєння основ звуковисотного інтонування, штрихів та прийомів гри в оркестрі, вміння працювати з нотним текстом;
- формування вміння співпрацювати, слухати один-одного для досягнення оркестрового балансу та реалізації єдиних художніх намірів;
- оволодіння навичками гри на одному або декількох музичних інструментах;
- набуття студентами знань про колорит та неповторність виражальних можливостей різних музичних (народних) інструментів;
- опанування студентами навичок оркестрової та ансамблевої гри засобом вивчення кращих зразків вітчизняної та зарубіжної класичної, народної й сучасної музики;
- формування відчуття ритму й динаміки, архітектоніки твору, вміння слухати інших учасників оркестрового колективу;
- розвиток музичного мислення й пам'яті, відчуття форми, образного уявлення твору, музичного світогляду студентів;
- виховання почуття відповідальності за якість опанування оркестровими партіями, навичок рефлексії, творчої ініціативи студентів;
- розвиток творчих здібностей студентів;
- створення у студентів позитивної мотивації до вивчення курсу і використання його у майбутній професійній діяльності.

Дисципліна «оркестровий клас» як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
Загальні компетентності спеціальності		
ЗК4	Спроможність самостійно проводити пізнавальну діяльність, здатність до самоорганізації та саморозвитку.	1-4(мод.3) 1-4(мод.4)
Фахові компетентності спеціальності		
ФК5	Здатність застосовувати інструментально-виконавські вміння у навчальній, педагогічній та концертно-виконавській діяльності. Володіння методами роботи над творами різного жанру та стилю. Здатність до ансамблевої гри, спроможність поєднувати акомпаніаторські навички зі співом та елементами диригентської техніки.	1-4(мод.3) 1-4(мод.4)
ФК7	Володіння навичками ансамблевого музикування, оркестрового диригування, аналізу та читання оркестрових партитур; знання різножанрового оркестрового репертуару, методів роботи над оркестровими творами, методикою роботи з оркестровими колективами.	1-4(мод.3) 1-4(мод.4)
ФК 8	Здатність поширювати знання з історії української та світової культури, літератури, народознавства; формувати повагу до національної мови.	2-4(мод.3) 1-4(мод.4)
ФК 9	Спроможність проводити різноманітні культурно-мистецькі заходи, спрямовані на відродження української духовності.	1-4(мод.3) 1-4(мод.4)
ФК10	Спроможність формувати високі морально-етичні якості особистості, розвивати художньо-естетичний смак, збагачувати інтелектуальний, творчий, культурний потенціал.	1-4(мод.3) 1-4(мод.4)
Предметні компетентності		
	Готовність до високохудожнього виконання музичних творів, володіння мистецтвом інструментального виконавства.	1-4(мод.3) 1-4(мод.4)
	Здатність виконувати програму, гра в ансамблі відповідно до конкретних завдань професійної	3-4(мод.3) 1-4(мод.4)

	музично-педагогічної діяльності.	
	Здатність застосовувати навички читання з аркуша, добору мелодії, супроводу на слух, імпровізації в професійній діяльності.	1-4(мод.3) 1-4(мод.4)
	Спроможність акомпанувати власному співу, володіючи співвідношенням голосу та супроводу.	2-4(мод.3) 1-4(мод.4)
	Готовність до концертно-виконавської діяльності	1-4(мод.4)

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає досягнення наступних результатів:

- володіти навичками гри на інструменті, методикою проведення оркестрових репетицій (ОПП, ПРН 3) ;
- вміти творчо вирішувати нестандартні завдання в професійній діяльності (ОПП, ПРН 3) ;
- знати різновиди оркестрових груп, вміти налаштовувати інструмент, працювати з оркестровими партіями (ОПП, ПРН 5);
- інтегрувати складні професійні уміння гри на музичних інструментах, співу, диригування, музичного сприймання, запам'ятовування та інтерпретації музичних творів, артистизм, виконавську надійність (самооцінку, самоконтроль, саморегуляцію) (ОПП, ПРН 12);
- використовувати професійно-профільовані знання, уміння і навички в галузі професійної діяльності (ОПП, ПРН 13);
- виявляти здатність до професійного лідерства, розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізації в професійній діяльності. (ОПП,ПРН 17);
- популяризувати музичне мистецтво в процесі різноманітної художньо-просвітницької діяльності (ОПП,ПРН 18);
- здійснювати музично-слуховий контроль;
- уміти психологічно володіти собою в процесі публічного виступу;
- орієнтуватися в довідковій і методичній літературі;
- володіти такими якостями як креативність, емоційний інтелект, гнучкість, демонструвати здатність до критичного мислення;
- орієнтуватися в міжпредметних зв'язках у процесі аналізу і виконання музичного матеріалу;
- мати постійну потребу в удосконаленні професійної компетентності, педагогічної та виконавської майстерності.

IV курс

Назви змістових модулів і тем		К-ТЬ ГОДИН разом	практичні заняття	МКР	Самостійна робота	Семестровий контроль
IV курс						
Модуль 3 Накопичення концертного репертуару кращих зразків української та зарубіжної музичної культури в процесі занять оркестрового класу						
1	Фактурні та стилістичні характеристики твору	4	2	-	1	
2	Розширення репертуару за рахунок ескізного ознайомлення з творами.	4	4	-	-	
3	Поповнення репертуару за рахунок аранжування творів для інших інструментів та оркестру. Робота над партіями з окреми групами ансамблю.	14	6		1	
4	Робота над втіленням художніх задумів у творах, що вивчаються.	8	6	2	-	
	За семестр	30	18	2	2	8
Модуль 4 Удосконалення навичок колективного музикування в програмних творах						
1	Закріплення та технічне вдосконалення навичок гри на оркестрових інструментах, досягнення точності темпу, ритму, штрихів, динаміки, агогіки, специфіки тембрового звучання.	4	2	-	1	
2	Вивчення та виконання музичних творів кантиленного характеру та музичних творів танцювального жанру різних епох.	16	8	-		
3	Досягнення єдності музично-художнього і технічного розвитку	4	4	-	1	
4	Набуття досвіду музично-виконавської практики під час підготовки до іспиту	6	4	2		
	За семестр	30	18	2	2	8
	За навчальним планом:	60	36	4	4	16

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III (IV курс, 7-й семестр)

Накопичення концертного репертуару кращих зразків української та зарубіжної музичної культури в процесі занять оркестрового класу

3.1 Фактурні та стилістичні характеристики твору:

- уміння виділяти в оркестровому звучанні всі лінії фактури: мелодію, гармонію, фігурації, контрапункт, бас;
- злагоджене звучання своєї партії в оркестровій групі.

3.2 Розширення репертуару за рахунок ескізного ознайомлення з творами Оволодіння технікою читання нот з аркуша

3.3 Поповнення репертуару за рахунок аранжування творів для інших інструментів та оркестру. Робота над партіями з окреми групами ансамблю.

3.4 Робота над втіленням художніх задумів у творах, що вивчаються.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV (IV курс, 8 -й семестр)

Удосконалення навичок колективного музикування в програмних творах

4.1 Виконавська техніка:

- вдосконалення виконавських навичок, набутих в попередній період, розвиток яких є необхідною передумовою професійного виконавського росту;
- гра вправ на різні види техніки.

4.2 Вивчення та виконання музичних творів кантиленного характеру та музичних творів танцювального жанру різних епох.

4.3 Досягнення єдності музично-художнього і технічного розвитку

4.4 Набуття досвіду музично-виконавської практики під час підготовки до іспиту

6. Контроль навчальних досягнень

Форми контролю та критерії оцінювання

Контроль навчальних досягнень студентів відбувається у формі поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснює оцінювання роботи студентів на практичних заняттях та його самостійну роботу. Оцінювання відображає наступні характеристики:

- попереднє оцінювання (діагностика рівнів музично-естетичного та фахового розвитку, з'ясування індивідуальних особливостей та здібностей студента);
- оцінювання систематичності в підготовці до занять;
- оцінювання активності й результативності роботи студента протягом аудиторного заняття;
- оцінювання процесу та результату опанування студентом проблемних завдань;
- оцінка самостійної підготовки студента до заняття;
- ініціативність у навчальній діяльності;
- поточне оцінювання готовності студента до контрольних заходів з урахуванням здатності до самоаналізу, самооцінки та самоконтролю.

Підсумковий контроль здійснюється у вигляді виконання програми на контрольному занятті, в окремих випадках виступ у загальному концерті або на

конкурсі теж може бути зарахований як підсумковий контроль. Основним критерієм оцінювання виступу студента є вірне відтворення авторського тексту, художня та емоційна виразність, володіння технічними навичками гри на музичному інструменті. При цьому слід враховувати присутність виконавської культури студента, рівень його музичного мислення, динаміку його особистих досягнень на шляху просування до виконавської майстерності.

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього
		IV курс					
		7-й семестр			8-й семестр		
1.	Відвідування практичних занять	1	9	9	1	9	90
2.	Робота на практичних Заняттях	10	9	90	10	9	90
3.	Самостійна робота	5	2	10	5	2	10
4.	Модульний контроль	25	1	25	25	1	25
Всього		134			134		
Всього за 3 курс (I,II модуль)		134			134		
Разом Коефіцієнт		536 б. 8.93					

6.2 Критерії оцінювання виконання практичних завдань на занятті

Критерії оцінювання за 10 бальною шкалою

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
10	Відмінний рівень виконання завдань/відповідь повна, вичерпна й достатньо обґрунтована з, можливими, незначними недоліками
9	Достатньо високий рівень виконання завдань/відповідь без суттєвих (грубих) помилок, але не містить повних обґрунтувань
8	В цілому добрий рівень виконання завдань/відповідь містить незначну кількість несуттєвих помилок
7	Посередній рівень виконання завдань/відповідь містить значну кількість недоліків та/або незначну кількість помилок
5-6	Мінімально допустимий рівень виконання завдань, містить недоліки та помилки/відповідь неповна, що характеризується недостатньою обґрунтованістю, фрагментарністю, наявністю недоліків та помилок
3-4	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у формальному запам'ятанні деяких понять і фактів, без належного їх розуміння, нездатності застосувати такі знання при вирішенні завдань
1-2	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у неспроможності відтворити означення базових понять, положень, невмінні їх застосувати або виконання завдання/відповідь розпочата чи взагалі відсутня.

6.3 Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів (підсумковий контроль)

<i>Бали</i>	<i>Оцінка</i>	<i>Визначення</i>
23-25	Відмінно	Довершене художнє виконання творів лише з незначною кількістю помилок, що не мають принципового значення у демонстрації вищого рівня компетентності; стилістично вірне виконання, без порушень авторського тексту.
21-22	Дуже добре	Художньо переконлива інтерпретація творів вище середнього рівня досконалості з незначними помилками на високому рівні компетентності; стилістично вірне виконання з незначними порушеннями авторського тексту.
19-20	Добре	Програма опанована, виконана з невеликою кількістю змістовних помилок, що забезпечило прояв необхідної компетентності; незначні стилістичні похибки з деякими порушеннями авторського тексту.
17-18	Задовільно	Програма виконана, але зі значною кількістю технічних та змістовних недоліків, що знижують рівень компетентності до середнього. Технічно недосконале, невпевнене виконання всіх творів програми.
15-16	Достатньо	Виступ задовольняє мінімальні вимоги до академічного виконання музичних творів на низькому рівні компетентності. Цілісне виконання всієї програми з допущенням текстових, інтонаційних, темпових та інших недоліків.
1-14	Незадовільно	Відсутність цілісного виконання програми; виконання музичних творів зі значними художньо - технічними недоліками, що не задовольняє мінімальних вимог до необхідного рівня компетентності.

6.4 ВИМОГИ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Виконання 4-х музичних творів, що передбачені програмними вимогами з даного курсу навчальної дисципліни у складі окремої оркестрової групи, оркестрового колективу в цілому.
2. Індивідуальне виконання музичних творів, що передбачені
3. програмними вимогами з даного курсу навчальної дисципліни.
4. Читання нот з аркуша.
5. Вміння компетентно охарактеризувати музичний матеріал, що виконується: визначити структуру, технічні й артикуляційні труднощі та шляхи їх подолання.

6.5 ШКАЛА ВІДПОВІДНОСТІ ОЦІНОК

Оцінка за 100-бальною шкалою	Рейтингова оцінка	Значення оцінки
90-100	A	Відмінно. Високий рівень володіння інструментально-виконавськими компетентностями у навчальній, педагогічній та концертно-виконавській діяльності, володіння методикою гри в оркестрі, роботи над творами класичного і дитячого репертуару.
82-89	B	Дуже добре. Достатній рівень володіння інструментально-виконавськими компетентностями. Готовність до концертно-виконавської діяльності.
75-81	C	Добре. Достатній рівень виконавських компетентностей, здатність застосовувати навички читання з листа, підбору на слух, імпровізації в професійній діяльності.
69-74	D	Задовільно. Середній рівень володіння інструментально-виконавськими компетентностями, методикою оркестрової гри. Посередні навички читання з листа, підбору на слух, інтерпретації музичних творів.
60-68	E	Достатньо. Низький рівень виконавських компетентностей. Технічно недосконале виконання музичних творів. Непереконлива образно-емоційна інтерпретація.
35-59	FX	Незадовільно. Недостатній рівень володіння інструментально-виконавськими компетентностями, навичками читання нот з листа, інтерпретації музичних творів.
1-34	F	Незадовільно. Недостатній рівень виконавських компетентностей. Відсутність навичок гри в оркестрі та концертно-виконавської діяльності.

6.6 ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

IV курс

Змістовий модуль III (7-й семестр)

Накопичення концертного репертуару кращих зразків української та зарубіжної музичної культури в процесі занять оркестрового класу

3.1 Підібрати репертуарний список творів для їх аналізу: фактури, мелодики, інтонації, визначити технічні й артикуляційні труднощі та шляхи їх подолання. (1 год.)

3.3 Вивчити нотний текст оркестрової програми, визначити структуру, технічні й артикуляційні труднощі та шляхи їх подолання. (1 год.)

Змістовий модуль IV (8-й семестр)

Удосконалення навичок колективного музикування в програмних творах

4.1 Зробити порівняльну характеристику інструментального виконання творів танцювальних жанрів різних епох, використовуючи аудіозаписи. (1 год.)

4.3 Вивчити нотний текст оркестрової програми, визначити структуру, технічні й артикуляційні труднощі та шляхи їх подолання. (1 год.)

Критерії оцінки результатів самостійної роботи

У процесі виконання самостійної роботи викладач оцінює:

- Своєчасність виконання навчальних завдань
- Повний обсяг їх виконання
- Якість виконання навчальних завдань
- Творчий підхід у виконанні завдань
- Ініціативність у навчальній діяльності

Максимальна кількість балів за виконану роботу – 5 балів.

7. Навчально- методична картка дисципліни

IV курс

Всього годин – 60: практичні - 36 год., модульний контроль –4 год.,
самостійна робота – 4 год. семестровий контроль – 16 год.

VII семестр

Всього годин – 30: практичні - 18 год., модульний контроль – 2год.,
самостійна робота – 2 год., семестровий контроль – 8 год.

Модулі	Змістовий модуль 3			
Назва модуля	Накопичення концертного репертуару кращих зразків української та зарубіжної музичної культури в процесі занять оркестрового класу			
К-ть годин	2	4	6	6
Теми занять	Фактурні та стилістичні характеристик и твору	Розширення репертуару за рахунок ескізного ознайомлення з творами.	Поповнення репертуару за рахунок аранжування творів для інших інструментів та оркестру. Робота над партіями з окреми групами ансамблю	Робота над втіленням художніх задумів у творах, що вивчаються.
Самостійна робота	1		1	
Модульний контроль				
2				

VIII семестр

**Всього годин – 30: практичні - 18 год, модульний контроль – 2 год.,
самостійна робота – 10 год., семестровий контроль – 8 год.**

Модулі	Змістовий модуль 4				
Назва модуля	Удосконалення навичок колективного музикування в програмних творах				
К-ть годин	2	8	4	4	
Теми занять	Закріплення та технічне вдосконалення навичок гри на оркестрових інструментах, досягнення точності темпу, ритму, штрихів, динаміки, агогіки, специфіки тембрового звучання.	Вивчення та виконання музичних творів кантиленного характеру та музичних творів танцювального жанру різних епох.	Досягнення єдності музично-художнього і технічного розвитку	Набуття досвіду музично-виконавської практики під час підготовки до іспиту	
Самостійна робота	1		1		
Модульний контроль					
	Підсумковий контроль		Екзамен		

8. РЕКОМЕНДОВАНИЙ РЕПЕРТУАРНИЙ СПИСОК МУЗИЧНИХ ТВОРІВ

IV курс

Обробки народних пісень:

1. Михайличенко Г. Веснянка.
2. Укр. нар. пісня Чорнії брови, карії очі. Оркестрування І. Мариніна.
3. Українська народна пісня «Гей, соколи».
4. Українська народна пісня «Місяць на небі».
5. Шульман М. Обробка української народної пісні «Стоїть гора високая».

Супроводи до вокальних творів:

1. Кажинський В. Обробка української народної пісні «Гандзя».
2. Яценко Л. Обробка української народної пісні «Глибока кирниця».
3. Гулак-Артемівський С. Романс Оксани з опери «Запорожець за Дунаєм»
4. Музика Глибокого Ф., слова Шевченка Т. «Думи мої».
5. Е.Ширан – пісня «Ідеальна» в інструментальному аранжуванні О.Шпирки
6. Б.Кінг – пісня «Stand by Me» («Стій поруч зі мною») в інструментальному аранжуванні О.Шпирки
7. Л.Коен – пісня «Hallelujah» («Алилуя») в інструментальному аранжуванні О.Шпирки

Переклади та транскрипції світових музичних творів:

1. П'яццолла А. «Лібертанго» Оркестрування І. Мариніна.
2. П'яццолла А. «Oblivion» («Забуття»)
3. Скорик М. Мелодія. Оркестрування І. Мариніна.
4. Біберган В. Арія.
5. «Хабанера» - арія Карменсіті «Кохання — справжня дика пташка» з опери Ж. Бізе «Кармен»
6. К. Джеймс – «Palladio»
7. В.Лопез – «Hakin` it Up» («Шлях вгору»)

1. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Література основна

1. Воєводін В. В. Посібник для керівника студентського оркестру народних інструментів / В. В. Воєводін. – К.: Держ. метод. центр навчальних закладів культури та мистецтв, 2017. – 143 с.
2. Бродський Г.Л., Горбенко О.Б., Сметана С.О. Оркестровий клас : навчально-методичний посібник .Кропивницький : РВВ КДПУ ім.В.Винниченка ,2016.328 с.
3. Давидов М. А. Історія виконавства на народних музичних інструментах. (Українська академічна школа): підруч. [для вищ. та серед. муз. навч. закл.] / М. А. Давидов. – К.: НМАУ, 2015. – 420 с
4. Іваниш А.А. Аранжування та перекладання для капели бандуристів: навч. практикум для студентів вищ. навч. мистецьких закл. / А.А. Іваниш. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. – Вип. 1. – 164 с.: дод.
5. Лапченко В. Курс гри в оркестрі народних інструментів. Вип. 1, 2. Київ, 2017 – 137 с.
6. Роговська Є.В., Рутецький В.В. Оркестр народних інструментів : навч.-метод. посібник; за ред. І.В. Баладинської. Житомир: ЖДУ, 2015. 220 с.
7. Роговська Є.В., Рутецький В.В., Оркестр народний інструментів .Частина II: навчально-методичний посібник. Житомир , ФОП Худяков О.В., 2018.188 с.
8. Черкаський Л. Українські народні музичні інструменти / Л. Черкаський. – К.: Техніка, 2013. – 264 с.

Література додаткова

1. Бец О. Інструментальні ансамблі: навч.-реперт. посіб. / Олексій Бец. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2017. – 88 с.
2. Власов В., Олійник О. Народно-інструментальне оркестрове мистецтво // Академічне мистецтво оркестрів народних інструментів і капел бандуристів спеціальних музичних вузів України: Тези Всеукраїнської наук.-практ. конф. (Київ, 02.12.2018). – К. : НМАУ ім. П. Чайковського, 2015. – С. 42-49.
3. Гуцал В. О. Грає оркестр українських народних інструментів : методичні поради керівникам самодіяльних колективів / В.О. Гуцал. – К. : Мистецтво, 2018. – 164 с.
4. Душний А.І. Оркестр народних інструментів на перехресті шляхів академічного виконавського сьогодення // Академічне мистецтво оркестрів народних інструментів і капел бандуристів спеціальних музичних вузів України: тези Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 02.12.2005). – Київ : НМАУ, 2019. – С. 78-87.
5. Жуков В.П. Оркестр народних інструментів, як зразок ціннісної спадкоємності, відтворення й розвитку традиційної музичної культури. Традиційна культура в умовах глобалізації: родинні цінності і трансляція соціокультурного досвіду поколінь. Харків : ООМЦКМ, 2016. С. 83-87
6. Ільченко О.О. Формування репертуару для самодіяльного оркестру народних інструментів / Репертуар колективів художньої самодіяльності: метод. рекомендації; упор. О.Г. Миронюк. Київ: Музична Україна, 2015. 49 с.
7. Пляченко Т.М. Підготовка майбутнього вчителя музики до роботи з учнівськими оркестрами та інструментальними ансамблями : [монографія] / Т. М. Пляченко. – Кіровоград : «Імекс-ЛТД», 2020. – 428 с.